मानवमितिपाठेसिद्ध्यति सिद्धंकृतकृत्यंकरोतीत्यर्थः एतदेवाह दक्षिणानामिति अपवर्गेणफलप्राप्त्या ॥ २२ ॥ क्रतुफलंदक्षिणाप्रदएवप्राप्नोति हतोयज्ञस्त्वदक्षिणइतिस्मृतेरदक्षिणस्यक्रतोर्हतत्वेनाफलत्वात् शांतिःसर्वोपद्रवहारिणी उच्यतेवेदेन दक्षिणाकर्मकृणुतेविजानन्निति ॥ २३ ॥ जानानःशुश्रूषणेनैवदक्षिणाकर्मसमाप्तिरिति सजानंस्तेनेतिपाठेतेनगालवेनशुश्रूषणेनैवजितोवशीकृतोस्मीतिजानन्नित्यन्वयः ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ श्यामोहरितः एकतःबहिःप्रदेशेएवश्यामाःकर्णायेषांएकतःश्यामकर्णानां ॥२७॥ इ०उ०वै०भा०षडधिकशततमोऽध्यायः ॥१०६॥ ॥७॥ एवमिति ॥१॥ हरिणः पांडुरः

दक्षिणाभिरुपेतंहिकर्मसिद्ध्यतिमानद ॥ दक्षिणानांहिदातावैअपवर्गेणयुज्यते ॥ २२ ॥ स्वर्गेक्रतुफलंतद्धिदक्षिणाशांतिरुच्यते ॥ किमाहरामिगुर्वर्थंब्रवीतुभगवानिति ॥ २३ ॥ जानानस्तेनभगवान्जितःशुश्रूषणेनवै ॥ विश्वामित्रस्तमसकृद्गच्छगच्छेत्यचोदयत् ॥ २४ ॥ असकृद्गच्छगच्छेतिविश्वामित्रेणभाषितः ॥ किंददानीतिबहुशोगालवःप्रत्यभाषत ॥ २५ ॥ निर्बंधतस्तुबहुशोगालवस्यतपस्विनः ॥ किंचिदागतसंरंभोविश्वामित्रोब्रवीदिदं ॥ २६ ॥ एकतःश्यामकर्णानांहयानांचंद्रवर्चसां ॥ अष्टौशतानिमेदेहिगच्छगालवमाचिरं ॥ २७ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिभगद्यानपर्वणिगालवचरितेषडधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०६ ॥ ॥७॥ नारदउवाच एवमुक्तस्तदातेनविश्वामित्रेणधीमता ॥ नास्तेनशेतेनाहारंकुरुतेगालवस्तदा ॥ १ ॥ त्वगस्थिभूतोहरिणश्चिंताशोकपरायणः ॥ शोचमानोतिमात्रंसदह्यमानश्चमन्युना ॥ गालवोदुःखितोदुःखाद्विललापसुयोधन ॥ २ ॥ कुतःपुष्टानिमित्राणिकुतोर्थाःसंचयःकुतः ॥ हयानांचंद्रशुभ्राणांशतान्यष्टौकुतोमम ॥ ३ ॥ कुतोमेभोजनेश्रद्धासुखश्रद्धाकुतश्चमे ॥ श्रद्धामेजीवितस्यापिछिन्नाकिंजीवितेनमे ॥ ४ ॥ अहंपारेसमुद्रस्यपृथिव्यावापरंपरात् ॥ गत्वात्मानंविमुंचामिकिंफलंजीवितेनमे ॥ ५ ॥ अधनस्याकृतार्थस्यत्यक्तस्यविविधैःफलैः ॥ ऋणंधारयमाणस्यकुतःसुखमनीहया ॥ ॥ ६ ॥ सुहृदांहिधनंभुक्त्वाकृत्वाप्रणयमीप्सितं ॥ प्रतिकर्तुमशक्तस्यजीवितान्मरणंवरं ॥ ७ ॥ प्रतिश्रुत्यकरिष्येतिकर्तव्यंतदकुर्वतः ॥ मिथ्यावचनदग्धस्यइष्टापूर्तंप्रणश्यति ॥ ८ ॥ नरूपमनृतस्यास्तिनानृतस्यास्तिसंततिः ॥ नानृतस्याधिपत्यंचकुतएवगतिःशुभा ॥ ९ ॥ कुतःकृतघ्नस्ययशःकुतःस्थानंकुतःसुखं ॥ अश्रद्धेयःकृतघ्नोहिकृतघ्नेनास्तिनिष्कृतिः ॥ १० ॥ नजीवत्यधनःपापःकुतःपापस्यतंत्रणं ॥ पापोध्रुवमवाप्नोतिविनाशंनाशयन्कृतं ॥ ११ ॥

मन्युनादैन्येन दह्यमानश्चिताग्निना ॥२॥३॥४॥ परंपरात्दूरादपिदूरं आत्मानंदेहं ॥५॥ अनीहयाअनुद्यमेन ॥६॥ ईप्सितंप्रणयंकृत्वाईप्सितंदास्यामीतिविश्वासमुत्पाद्य प्रणयःप्रेम्णिविस्रंभइतिविश्वः ॥७॥ एतदेवाह प्रतिश्रुत्येति करिष्येतीतिसंधिरार्षः ॥८॥ अनृतस्यसत्यहीनस्यरूपंस्वरूपं जीवन्नेवसमृतइत्यर्थः ॥९॥१०॥ तंत्रणंकुटुंबधारणं पाठांतरेमंत्रणंइष्टैःसहविचारणं अविश्वसनीयत्वादित्यर्थः ॥ ११ ॥

Digitized by Google